

v kupní ceně bylo skryto zakázané výkupné. Podle toho také prohlásili, že jsou ochotni vrátiti převzatý inventář, což by odpovídalo nároku podle § 18 zák. o ochr. náj. Tohoto předpisu nelze však na souzený případ již proto použítí, že podle zjištění nižších soudů nešlo jen o prodej inventáře a malého množství zboží, nýbrž o prodej celého zavedeného cukrářského obchodu s inventářem a s okruhem zákaznictva; že žalobci měli od prvopočátku úmysl koupiti cukrářský obchod, nikoli najati jen prázdné místnosti a že i žalovaný měl úmysl prodati obchod, jak stál a ležel. Záповěď podle § 18 (a také záповědi podle § 20 zák. o ochr. náj.) byly důsledkem zkušeností, že pronajímatelé a postupitelé bytů i jiných místností (§ 30) nezřízeně těžili z nedostatku nájemních místností. Zákon zapověděl v § 18 pronájem nebo postoupení místností s podmínkou, že nájemník koupí zařízení. Nájemníku nesmí býti vnučována koupě zařízení, jež nepotřebuje a kupuje jen proto, že potřebuje nájemní místnosti. Vše to jest, hledíc ke zjištěním nižších soudů, vyloučeno v souzeném případě, kde šlo žalobcům právě o koupi zařízeného obchodu, nikoli o nájem prázdných místností. Netřeba se tudíž s § 18 dále zabývati. Prodej zavedeného obchodu se zařízením a zbožím a s ohledem na zákaznictvo, které je na takový obchod zvyklé, byl i za normálních dob před válkou obvyklým zjevem v hospodářském životě a nelze tedy takový prodej o sobě pokládati za zapovězený. Takovým zapovězeným právním jednáním by byl prodej obchodu teprve tehdy, kdyby ho bylo využito k požadování ceny přemrštěné, která by nebyla rovnocenným ekvivalentem za to, co prodatel navzájem plnil a která by v sobě skrývala zapovězené »odstupné« nebo »výkupné« podle § 20 (2). Zdali tomu tak bylo, lze rozhodnouti zase jen na podkladě zjištěného skutkového děje. V souzeném případě zjistily nižší soudy způsobem pro nejvyšší soud závazným, že prodaný inventář měl cenu 15.000—16.000 Kč a že celý obchod s inventářem, hledíc k příznivé jeho poloze a k okruhu zákazníků měl cenu asi 30.000 Kč.

Poukazuje-li dovolání na to, že při kupní ceně 38.000 Kč (od níž sám odpočítává cenu zboží asi 1.000 Kč) zbývá stále ještě přebytek 7.000 Kč, jest mu odvětiti, že při koupi zavedeného obchodu, který trval již asi dvacet let a byl na výhodném místě (první žalovaný tvrdil také, že byl ochoten vzdáti se ve prospěch prvního žalobce koncese k výčepu kávy, čaje a čokolády, v kterém směru chybí zjištění), nelze určití hodnotu obchodu do všech podrobností; záleží jen na tom, zda žalobci dokázali, že za kupní cenu neobdrželi přiměřený hospodářský ekvivalent se strany druhé a že v kupní ceně bylo zakryto zapovězené výkupné. Jestliže nižší soudy, uváživše všechny tyto okolnosti, pokládaly za přiměřenou i kupní cenu 38.000 Kč, nelze v tom spatřovati nesprávné právní posouzení věci. Předpoklady pro použití § 20 (2) zák. o ochr. náj. tu prokázány nebyly.

Čís. 11488.

Vznikla-li škoda, způsobená zvěří v ohražené zahradě, ze zavinění třetích osob, netřeba se domáhati náhrady škody podle § 74 mor. honeb.

zák. nejdříve na majitelích honitby před rozhodčím soudem podle § 78 mor. honeb. zák.

Ustanovení § 71 mor. honeb. zák. vztahuje se na škody, způsobené lovci samými, nikoliv na škodu způsobenou zvěří, pokud nejde o zvěř uniknuvší z obory.

(Rozh. ze dne 18. března 1932, R II 22/32.)

Žalobcova zahrada patřila do obvodu honitby obce M. na Moravě, jež byla propachtována Aloisu P-ovi. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce náhrady škody na elektrárenském společenstvu a na čtyřech jeho zaměstnancích, a to z těchto důvodů: Žalované elektrárenské společenstvo mělo žalobci na podzim 1928 zaříditi elektrické vedení od nádraží v M. do jeho dvora v M. Žalovaní zaměstnanci společenstva stavěli sloupky vedení a postavili žalobci též jeden sloup v jeho zahradě a, aby si usnadnili dopravu sloupů do zahrady, vytrhli z plotu jeho zahrady několik latí. Skončivše práci nepostarali se však o to, by otvor v plotu byl zase uzavřen. Teprve koncem ledna 1929 zjistil žalobce, že tímto otvorem divoká zvěř, hlavně zajíci mají přístup do jeho zahrady a že tato zvěř, hlavně zajíci mu ohlodala a zničila 94 ovocných stromků. Zažalovaná škoda vznikla prý ze zavinění prvých čtyř žalovaných a elektrárenské společenstvo mohlo této škodě předejiti, kdyby ku provedení řečených prací bylo použito řádných a spolehlivých lidí, a ručí tedy za zavinění svých zaměstnanců. **Procesní soud** prvního stoluice zamítnuv námitku nepřipustnosti pořadu práva žalobu zamítl. **Důvody:** Námitku nepřipustnosti pořadu práva bylo zamítnouti, poněvadž rozhodčí soud podle § 78 moravského honebního zákona ve sporu o náhradu škody způsobenou honitbou neb zvěří rozhoduje jen mezi osobami oprávněnými k honitbě a poškozeným. Jest však odůvodněna námitka žalovaných, že za škodu způsobenou zvěří v obvodu honitby ručí podle § 68 odst. 6 moravského honebního zákona osoba oprávněná k honitbě. Podle § 71 moravského zákona honebního může osoba k honitbě oprávněná požadovati náhradu na vinníku. Nesporným jest, že žalobcova zahrada jest v obvodu honitby m-ské, kterážto honitba byla v době škody propachtována Aloisu P-ovi. Musí se tudíž žalobce držeti Aloisa P-a, který má právo požadovati po případě náhradu na žalovaných. **Odvolační soud** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. **Důvody:** Jde o žalobu o náhradu škody způsobenou sice zvěří, ale nikoliv ve smyslu moravského honebního zákona, nýbrž na základě třicáté hlavy všeob. obč. zák., neboť uplatňuje se zavinění žalovaných, kteří nejsou majitelé honitby, že nechali otvor v plotě žalobcovy zahrady, jinak trvale hražené, které jsou jinak podle § 6 mor. honeb. zák. z oblasti honitby vyloučeny. Jest lhostejno, že škoda následkem otevření plotu a tudíž následkem otvoru v plotě povstala snad zvěří, neboť škoda tato mohla vzniknouti následkem toho i jinak, na příklad zvířaty jinými nelovnými, třebaž že tato druhá možnost nebyla

žalobcem tvrzena. Právem poukazuje odvolání na tvrzené zavinění žalovaných, v kterémžto směru liší se zažalovaný nárok od nároku na náhradu škody zvěří podle honebního zákona, kde zavinění z pravidla ani není třeba (§ 68 písm. b) mor. honeb. zák.). Nelze ovšem přisvědčiti odvolání pokud tvrdí, že nebylo zjištěno, že se škoda stala jinými zvířaty, než zvěří. To nebylo třeba zjišťovati, protože žalobce tvrdil v žalobě výslovně, že škodu způsobila divoká zvěř, hlavně zajíci, což nebylo popřeno, a následkem tohoto tvrzení učiněna námitka nepřípustnosti pořadu práva. Žalobce nemůže býti nucen, by se v tomto případě, když byla škoda v ohražené zahradě způsobena zvěří, domáhal náhrady škody podle § 74 mor. honeb. zák. nejdříve na majitelích honitby před rozhodčím soudem podle § 78 téhož zákona, pak-li škoda vznikla ze zavinění třetích osob, jak se podle tvrzení žalobce prý stalo v tomto případě. Proto třeba zabývatí se s otázkou tohoto zavinění a třeba provéstí nejen důkazy žalobcem nabízené, nýbrž i zabývatí se s důvody a důkazy vyviňovacími. Mylný jest názor prvního soudu, odvolává-li se na ustanovení § 71 téhož zákona. Prvý soud přehlédl, že se toto zákonné ustanovení vztahuje a odvolává na § 68 písm. a) téhož zákona, t. j. na škody způsobené lovci samými, nikoliv na odstavec druhý, t. j. na škodu způsobenou zvěří, pokud nejde o zvěř uniknuvší z obory. Proto jest nesprávné stanovisko prvního soudu, opírající se o právě uvedenou normu, že se žalobce má držeti majitele honitby P-a. To by bylo správné jen v případě náhrady škody podle § 68 a) téhož zákona, ale o takový případ tu nejde. Protože se první soud pro toto své vadné právní posouzení nezabýval s ostatními tvrzeními žalobce, zejména s otázkou zavinění škody podle obč. zákona ani s vyviňovacími námitkami strany žalované a neprovedl důkazy po této stránce nabízené, jest řízení kusé ve smyslu § 496 c. ř. s., následkem čehož odvolací soud nemůže spor bezpečně prozkoumati ve věci samé, zejména, protože nejsou zjištěny podstatné náležitosti potřebné k rozřešení sporu.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Odvolací soud právem vyhověl odvolání a své rozhodnutí správně odůvodnil. Proto se na jeho důvody odkazuje. K vývodům rekursu se podotýká, že jest nerozhodno, zda za škodu ručí majitel honitby vedle toho, kdo ji zavinil svým jednáním neb opomenutím — jak je v tomto sporu o žalovaných tvrzeno.

Čís. 11489.

Právní povaha promesního obchodu podle zákona ze dne 7. listopadu 1862, čís. 85 ř. zák.

Prodej výherních listů státních stavebních losů není promesním obchodem.